

Datum
2019-01-30
Adress
205 80 Malmö
Diarienummer
ASN-2018-22109

Yttrande

Till
Revisorskollegiet

Begäran om yttrande avseende granskning av Malmö stads arbete med arbetsmarknadsinsatser SR-2018-71

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av stadsrevisionen genomfört en granskning av arbetsmarknadsinsatser. Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och socialnämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden säkerställer att det finns en ändamålsenlig styrning och ledning, samverkan och uppföljning av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna. Granskningen innefattar även en uppföljning av slutsatserna i granskningsrapporten "Ungdomsarbetslösheten och arbetsmarknadsinsatser" som genomfördes av stadsrevisionen år 2016.

För Arbetsmarknads- och socialnämndens del har granskningen utmynnat i en bedömning att nämnden inte har en helt ändamålsenlig styrning och ledning, samverkan och uppföljning av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna. Bedömningen görs mot bakgrund av en bristande måluppfyllelse inom arbetsmarknadsområdet samt att de brister som i tidigare granskning identifierats rörande uppföljning på individnivå kvarstår. PwC bedömer vidare att arbetet med risker inom arbetsmarknadsområdet skulle stärkas om det hanterades inom ramen för nämndens internkontrollplan istället för att hanteras på avdelningsnivå, vilket bedöms försvåra nämndens sammantagna uppföljning och kontroll.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har beretts möjlighet att yttra sig över granskningens resultat och ge svar på vilka åtgärder arbetsmarknads- och socialnämnden avser att vidta med anledning av de synpunkter och rekommendationer som redovisas i rapporten. Det ska även framgå när åtgärderna senast ska vara genomförda.

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i flera av PwCs synpunkter och rekommendationer och redogör i yttrandet för ett antal åtgärder som kommer att genomföras.

Yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämnden välkomnar PwCs rekommendationer och synpunkter vars syfte är att säkerställa att det finns en ändamålsenlig styrning och ledning, samverkan och uppföljning av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har avgränsat yttrandet till att i huvudsak omfatta de rekommendationer och synpunkter som riktar sig antingen enbart till arbetsmarknads- och socialnämnden eller som riktar sig både till arbetsmarknads- och socialnämnden och kommunstyrelsen eller gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

PwCs rekommendationerTydliggör gränsdragningar och innebörden av kommunstyrelsens strategiska roll inom arbetsmarknadsområdet

Arbetsmarknads- och socialnämnden delar PwCs bedömning att det finns ett behov av att förtydliga ansvarsfördelningen mellan stadskontorets näringslivsavdelning och arbetsmarknads- och socialförvaltningens arbetsmarknadsavdelning. Nämnden välkomnar rekommendationen att tydliggöra gränsdragningar och tydliggöra innebörden av kommunstyrelsens strategiska roll inom arbetsmarknadsområdet.

Stadskontorets näringslivsavdelning och arbetsmarknads- och socialförvaltningen har beslutat att hålla gemensamma workshoppar under våren 2019, med syftet att tydliggöra ansvarsfördelning och gränsdragningar i uppdragen. Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen kommer också att bjudas in till dessa träffar. Rekommendationen om att tydliggöra syftet med samverkan och se över befintliga samverkansstrukturer utifrån effektivitet, resultat och funktion kommer också att behandlas under dessa workshoppar. Ambitionen är att arbetet ska vara slutfört i juni 2019. Stadskontorets näringslivsavdelning och arbetsmarknads- och socialförvaltningen har vidare beslutat att ta fram en ny modell för kontinuerliga dialogmöten där också gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen kommer att bjudas in.

Kommunstyrelsen bör definiera och tydliggöra gränserna för de olika målvärdena i stadens måluppföljning.

Arbetsmarknads- och socialnämnden följer kommunstyrelsens anvisningar för planering och uppföljning av mål. Bedömningen av nämndsmålen uppfyllelse är en sammanvägd bedömning av resultatet för målkriterierna och hur arbetet med åtagandena har bidragit till målets uppfyllnad. Kvantitativa målkriterier bedöms i förhållande till ett målvärde som nämnden beslutat om i budgeten och har antingen uppnåtts eller inte.

Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer att det hade underlättat för nämnderna om det fanns målkriterier till kommunfullmäktigemålen för att tydliggöra riktningen och

vilken förflyttning som kommunfullmäktige vill se under mandatperioden. Målindikatorerna hade underlättat bedömningen av måluppfyllelsen av kommunfullmäktigemålen.

Ett tydliggörande bör göras av hur målgruppen försörjningsstödstagare ska prioriteras av andra nämnder utöver arbetsmarknads- och socialnämnden.

Arbetsmarknads- och socialnämnden välkomnar detta förslag och står beredd att aktivt samverka med andra nämnder kring praktikplatser, arbetsmarknadsanställningar, utbildningar, rekryteringar m.m. Dessutom ser nämnden behovet av att bedriva ett intensivt samarbete med gymnasie- och utbildningsnämnden, för att öka möjligheten till kombinationer av arbetsmarknadsinsatser och utbildning för att fler Malmöbor med försörjningsstöd ska komma i arbete.

Arbetsmarknads- och socialnämnden bör beakta riskerna rörande arbetsmarknadsfrågor i sin internkontrollplan för att stärka nämndens uppföljning och kontroll.

Avdelningarna, förvaltningsledningen och nämndens arbetsutskott genomför riskanalyser inför kommande års interna kontrollplan. Det genomförs även riskanalyser utifrån tvärområden såsom självförsörjningsuppdraget. Den utvärdering som genomfördes efter höstens riskanalyser visade att arbetet behöver förstärkas och till hösten 2019 kommer riskanalyser även att genomföras inom varje fokusområde. Syftet är att bättre kunna identifiera förvaltningsövergripande risker utifrån nämndens tvärprocesser.

Med utgångspunkt i riskanalyserna och det riskvärde som konstaterats görs en bedömning av hur varje risk ska hanteras. Enligt Malmö stads anvisningar är det endast de risker som ska granskas eller åtgärdas inom ramen för arbetet med intern kontroll som samlas i nämndens interna kontrollplan. Risker som redan är föremål för utvecklingsarbete och inte behöver utredas mer genom granskning, hanteras inom ordinarie system för verksamhetsutveckling t.ex. det systematiska kvalitetsarbetet.

I riskanalysen för 2018 var det flera av riskerna som omfattade arbetsmarknadsområdet, liksom många andra verksamhetsområden, som placerades i kategorin *befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms tillräckliga*. Det framgick dock inte alltid vilka åtgärder som det handlade om. Detta har nämnden arbetat vidare med och i 2019 års riskanalys finns det kortfattade förklaringar till de risker som bedömts tillhöra denna kategori.

Det är ett stort antal verksamheter som ingår i nämndens ansvarsområde. För att kunna hantera den mängd risker som årligen identifieras inom ramen för intern kontroll har nämnden utarbetat en modell där en del risker hanteras på avdelningsnivå, det vill säga att de inte ingår i nämndens riskanalys. Det handlar om risker som är avdelningsspecifika och handlar om avdelningens interna arbete.

När avdelningarna, förvaltningsledningen och nämndens arbetsutskott genomfört sina riskanalyser prioriterar förvaltningsledningen vilka direktåtgärder och granskningar som ska vidare till nämndens interna kontrollplan. De åtgärder och granskningar som inte blir en del

av den interna kontrollplanen hanteras på avdelningsnivå, det vill säga att de planeras, genomförs och följs upp av respektive avdelning.

Arbetsmarknads- och socialnämnden bör utveckla effektivare flöden för individen och i högre utsträckning möjliggöra mätning av insatsernas kvalitet.

I början av 2018 infördes en ny deltagarprocess för anvisning av ärenden inom ekonomiskt bistånd till en arbetsmarknadsplanering på arbetsmarknadsavdelningen. Den nya processen, samt att arbetsmarknadsinsatser har öppnats upp för personer som står längre ifrån arbetsmarknaden, har lett till att antalet arbetslösa Malmöbor som har fått ta del av arbetsmarknadsavdelningens insatser under 2018 har ökat med 48 procent jämfört med 2017. Arbetet med att förbättra förvaltningens interna processer fortsätter. Under våren 2019 kommer t.ex. en reviderad inflödesprocess för anvisning av ungdomar 18-24 år från ekonomiskt bistånd till Ung Malmö att implementeras.

Under 2018 har fler Malmöbor avslutats från arbetsmarknadsinsatser till arbete eller studier jämfört med 2017. Målen för hur stor andel av de avslutade som avslutats till arbete eller studier har dock ej uppnåtts. Arbetsmarknadsavdelningen har vid årsskiftet genomfört en omorganisation. Den nya organisationen syftar till att skapa processer som gör att fler Malmöbor blir självförsörjande genom arbete och studier. I arbetet med den nya organisationen betonas vikten av att erbjuda kontinuitet, individuellt anpassade kedjor av insatser samt tät coachning och uppföljning av deltagare. Arbetsmarknadsavdelningen fortsätter att fokusera på arbetet med att vägleda deltagare till studier samt arbetet med att utveckla en rekryteringsservice riktad mot arbetsgivare.

Arbetsmarknads- och socialnämnden bedriver ett löpande analysarbete kopplat till verksamhetens resultat. Utvecklingsinsatser har genomförts för att ta fram tillförlitliga analysunderlag i form av arbetsmarknadsstatistik kring deltagarflöden och resultat. Att hitta bra metoder och system för att kunna analysera flöden, resultat och effekter av arbetsmarknadsinsatser är en utmaning som Malmö stad delar med andra kommuner i Sverige. Utvecklingsarbetet kopplat till uppföljningen av insatser och resultat fortsätter under 2019. I arbetet ingår att se över användningen av verksamhetssystemet.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bör skyndsamt utveckla en tydlig process för att fånga upp målgruppen för det kommunala aktivitetsansvaret, erbjuda adekvata insatser samt följa upp att dessa insatser har avsedd effekt.

Arbetsmarknads- och socialnämnden kommer att föra en diskussion med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden kring behov och samverkan om insatser för målgruppen för det kommunala aktivitetsansvaret.

De granskade nämnderna bör tydliggöra syftet med samverkan och se över befintliga samverkansstrukturer utifrån effektivitet, resultat och funktion.

Befintliga samverkansstrukturer kommer att ses över utifrån effektivitet, resultat och funktion genom de gemensamma workshoppar som stadskontorets näringslivsavdelning och arbetsmarknads- och socialförvaltningen har beslutat att hålla under våren 2019. Gymnasie-

och vuxenutbildningsförvaltningen kommer också att bjudas in till dessa träffar. Frågan kring gränsdragningar och innebörden av kommunstyrelsens strategiska roll inom arbetsmarknadsområdet kommer också att behandlas under dessa workshoppar. Arbetet ska vara slutfört i juni 2019.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens och gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens direktörer har gett ansvariga chefer i förvaltningarna i uppdrag att göra en genomgång av samverkan som bedrivs mellan de två förvaltningarna och föreslå utvecklingsområden och åtgärder. Dialogmöten har planerats in under våren 2019. Ambitionen är att arbetet ska vara slutfört i juni 2019.

PwCs övriga synpunkter

Målstyrningskedja och antal mål

När det gäller arbetsmarknadsinsatser arbetar arbetsmarknads- och socialnämnden med nämndsmål som utgår från kommunfullmäktigemålen, mål enligt Jobbpakten, mål kopplade till samverkansöverenskommelser, mål i projekt m.m. Arbetsmarknads- och socialnämnden delar bedömningen att det är en utmaning att hantera de parallella målstrukturerna i staden och måste därför hitta funktionellt samverkande sätt att hantera de olika styrsignalerna. Arbetsmarknads- och socialnämnden kommer att fortsätta sammanställa en gemensam genomförandeplan för Jobbpakten och nämndsmålen och kommunicera den till medarbetarna. Detta för att skapa en översiktsbild och en medvetenhet om målen som verksamheten arbetar mot.

I kommunfullmäktiges budget 2019 fick kommunstyrelsen i uppdrag att se över strukturen för styrning, ledning och utveckling med mål inför budget 2020. Utifrån resultatet av kommunstyrelsens arbete kommer nämnden och förvaltningen att arbeta med att utveckla målstrukturen inför 2020.

Extern samverkan

Arbetsmarknads- och socialnämnden upplever att förvaltningens befintliga samarbeten med olika externa parter är tydliga genom tecknade överenskommelser och avtal. Det är dock viktigt att bevaka att även framtida överenskommelser med externa parter blir tydliga utifrån effektivitet, resultat, funktion och uppföljning.

En diskussion ska initieras med Arbetsförmedlingen för att uppnå samsyn kring olika begrepp och terminologi samt om hur resultat ska mätas vid samarbeten. Målet är att hitta ett enhetligt sätt att beskriva måluppfyllelse.

Brister gällande statistiksamordning

Ett arbete med att möjliggöra samkörning av data kring försörjningsstöd och deltagande i arbetsmarknadsinsatser pågår. Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer att samkörningar för att undersöka om deltagande i kommunala arbetsmarknadsinsatser resulterat i minskade utbetalningar av försörjningsstöd kommer att kunna påbörjas under våren 2019.

Ordförande

.....
Sedat Arif
.....

Förvaltningsdirektör

.....
Britt-Marie Pettersson
.....